

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Dobrowolski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Janusz Niczyporuk

SSN Grzegorz Żmij

w sprawie z odwołania D. W.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z dnia [...] 2022 r.
w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu
na stanowisku asesorskim w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w [...],
ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2021 r., poz. 174,
z udziałem J. K.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 4 października 2023 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa (dalej: „KRS” lub „Rada”) uchwałą Nr [...] z [...] 2022 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku asesorskim w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w [...] (dalej: „WSA w [...]”) ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2021 r., poz. 174, przedstawiła Prezydentowi RP wniosek o powołanie J. K. do pełnienia urzędu na stanowisku asesorskim w WSA w [...], a także postanowiła nie przedstawić kandydatury D. W.

(dalej: „skarżąca”).

W uzasadnieniu uchwały wskazano, że Uchwałą nr [...] z [...] 2021 r. KRS, działając na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (tekst jedn. Dz.U. 2021, poz. 269, dalej: „u.KRS”) przedstawiła Prezydentowi RP wniosek o powołanie D. W. do pełnienia urzędu na stanowisku asesorskim w WSA w [...] (pkt 1) i odmówiła przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie: J. K., D. K., J. R. oraz A. T. do pełnienia urzędu na stanowisku asesorskim w WSA w [...] (pkt 2).

Odwołanie od powyższej uchwały wniosła J. K., zaskarżając uchwałę w całości i wnosząc o jej uchylenie oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Pozostali uczestnicy nie odwołali się od tej uchwały, w związku z czym stała się wobec nich prawomocna.

Sąd Najwyższy wyrokiem z 28 września 2022 r. w sprawie o sygnaturze akt I NKRS 169/21, wydanym w ramach niniejszego postępowania nominacyjnego, uchylił zaskarżoną uchwałę KRS nr [...] z [...] 2021 r. i przekazał sprawę KRS do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd Najwyższy stwierdził, że z uzasadnienia zaskarżonej uchwały wynika, że o rekomendowaniu wybranej kandydatki i odrzuceniu kandydatury odwołującej się zdecydowało kryterium doświadczenia zawodowego, które nie zostało jednak zastosowane konsekwentnie wobec wszystkich kandydatów. W ocenie Sądu Najwyższego Rada wywiodła odmienne wnioski o doświadczeniu zawodowym kandydatek, przyjmując, że zatrudnienie odwołującej się na stanowisku asystenta sędziego, a następnie kierownika oddziału w sądzie świadczy „o małym zdecydowaniu i niepewności co do dalszych życiowych wyborów zawodowych”, a praca wybranej kandydatki na stanowiskach: referenta stażysty, sekretarza sądowego, starszego sekretarza sądowego, asystenta sędziego i starszego asystenta sędziego – informuje o „poznaniu praktycznego wymiaru pracy na różnych płaszczyznach”. Sąd Najwyższy za bezzasadny uznał również zarzut Rady, jakoby okoliczność zatrudnienia odwołującej się na dwóch stanowiskach w strukturze WSA w [...] miał świadczyć o tym, że „utraciła intensywny kontakt z prawem administracyjnym, a przynajmniej nie można z całą pewnością określić obecnie [jej] biegłości w zakresie prawa

administracyjnego”. W ocenie Sądu Najwyższego Rada dysponowała wystarczającym materiałem do dokonania oceny tej biegłości i nie zakwestionowała go na żadnym etapie procedowania sprawy.

Na posiedzeniu [...] 2022 r. zespół członków KRS, po zapoznaniu się ze zgromadzonymi w sprawie materiałami i ich przeanalizowaniu, przeprowadził dyskusję. Po zakończonej dyskusji członkowie zespołu ocenili, że materiały są wystarczające do zajęcia stanowiska w sprawie.

Podczas głosowania członkowie zespołu KRS oddali na J. K. – 3 głosy „za”, przy braku głosów „przeciw” i „wstrzymujących się”, a na D. W. – 1 głos „za”, przy braku głosów „przeciw” i 2 głosach „wstrzymujących się”. W konsekwencji zespół przyjął stanowisko o rekomendowaniu KRS na jedno wolne stanowisko asesorskie w WSA w [...], objęte niniejszym konkursem, J. K. W ocenie zespołu obie kandydatki prezentują wysokie kwalifikacje i legitymują się bogatym doświadczeniem zawodowym, jednakże rekomendowana kandydatka została zatrudniona na stanowisku asystenta sędziego w WSA w [...] 10 października 2006 r. (pracując kolejno na stanowiskach starszego asystenta sędziego i Kierownika Oddziału Spraw Ogólnych, Osobowych i Administracyjno-Gospodarczych tego Sądu z jednoczesnym pełnieniem obowiązków asystenta sędziego), a kontrkandydatka została zatrudniona na stanowisku asystenta sędziego w WSA w [...] 1 maja 2011 r. (uzyskując następnie awans zawodowy na stanowisko starszego asystenta sędziego). Przedstawiając powyższe, zespół kierował się dyspozycją art. 35 u.KRS oraz treścią uzasadnienia wyroku Sądu Najwyższego z 28 września 2022 r., I NKRS 169/21.

W dalszej części uzasadnienia Rada dokonała charakterystyki kandydatek.

Przy podejmowaniu decyzji KRS kierowała się ocenami kwalifikacyjnymi oraz doświadczeniem zawodowym kandydatek. Miała również na uwadze wskazania Sądu Najwyższego. Rada uwzględniła, że obie kandydatki prezentują bardzo wysokie, porównywalne kwalifikacje i legitymują się bogatym doświadczeniem zawodowym. Mając to na uwadze, Rada, dzieląc stanowisko zespołu członków KRS, przyznała w niniejszym konkursie walor rozstrzygający kryterium długości zatrudnienia na stanowisku uprawniającym do ubiegania się o urząd asesorski w wojewódzkim sądzie administracyjnym.

Wybrana kandydatka została zatrudniona na stanowisku asystenta sędziego

w WSA w [...] 10 października 2006 r., a związane z tym obowiązki pełni do chwili obecnej, pomimo że od 1 marca 2017 r. pracuje także na stanowisku Kierownika Oddziału Spraw Ogólnych, Osobowych i Administracyjno-Gospodarczych tego Sądu. Natomiast kontrkandydatka, zatrudniona w strukturach administracyjnych WSA w [...] już od 2004 r., pracę na stanowisku asystenta sędziego rozpoczęła dopiero z dniem 1 maja 2011 r. W ocenie Rady powyższa okoliczność, przy uwzględnieniu posiadanego doświadczenia i kwalifikacji zawodowych, zdecydowała o uznaniu wybranej kandydatki za spełniającą w niniejszej procedurze konkursowej kryteria wyboru w stopniu uzasadniającym przedstawienie Prezydentowi RP do powołania.

Rada uwzględniła także opinię Kolegium WSA w [...]. Podczas posiedzenia 19 lipca 2021 r. Kolegium WSA w [...] zaopiniowało J. K. oraz D. W. jednogłośnie bardzo pozytywnie. Obie kandydatki uzyskały poparcie tego gremium, a zatem nie było to kryterium różnicujące w niniejszej procedurze konkursowej.

W ocenie KRS wybrana kandydatka posiada wysokie kwalifikacje merytoryczne oraz bogate doświadczenie zawodowe, a także szeroką, stale pogłębianą wiedzę prawniczą, którą umiejętnie wykorzystuje w praktyce zawodowej. Zdaniem Rady daje tym samym rękojmię wykonywania obowiązków orzeczniczych na stanowisku asesora sądowego w wojewódzkim sądzie administracyjnym na najwyższym poziomie. Wysokie kwalifikacje merytoryczne wybranej kandydatki znajdują odzwierciedlenie w ocenie kwalifikacyjnej oraz w pozytywnych opiniach służbowych. Równie pozytywnie Rada oceniła predyspozycje zawodowe skarżącej, jednak nie można pominąć faktu, że kandydatka ta została zatrudniona na stanowisku asystenta sędziego dopiero w dniu 1 maja 2011 r., a wybrana kandydatka już w październiku 2006 r. (a związane z tym obowiązki wykonuje do chwili obecnej, łącząc je z zatrudnieniem na stanowisku kierowniczym w strukturach WSA w [...]).

Powyższe okoliczności spowodowały, że w trakcie posiedzenia KRS w dniu 8 listopada 2022 r. na rekomendowaną kandydatkę oddano 12 głosów „za”, nie oddając głosów „przeciw”, przy 3 głosach „wstrzymujących się” (przy udziale 15 osób), a na kandydaturę skarżącej oddano 10 głosów „za”, nie oddając głosów „przeciw”, przy 4 głosach „wstrzymujących się” (przy udziale 14 osób).

Pismem z 3 stycznia 2023 r. skarżąca wniosła odwołanie od powyższej uchwały, zaskarżając ją w całości (tj. w zakresie pkt 1 i pkt 2). Zaskarżonej uchwale zarzuciła:

I. Naruszenie przepisów postępowania w stopniu mogącym mieć istotny wpływ na wynik sprawy tj.:

1. art. 35 ust. 2, art. 44 w zw. art. 42 ust. 1 u.KRS poprzez:

- sporządzenie uzasadnienia uchwały w części dotyczącej porównania kandydatury skarżącej z kandydaturą uczestniczki wskazanej w pkt 1 uchwały w sposób uniemożliwiający poznanie motywów, które zadecydowały o nieprzedstawieniu Prezydentowi RP kandydatury skarżącej wskazanej w pkt. 2 uchwały;

- sporządzenie uzasadnienia uchwały w części dotyczącej porównania kandydatury skarżącej z kandydaturą uczestniczki wskazanej w pkt 1 uchwały, bez wszechstronnego rozważenia sprawy i w sposób sprzeczny z zasadą rzetelnej oceny kandydatów w oparciu o te same kryteria, w szczególności zaś z pominięciem kryterium doświadczenia zawodowego, w tym doświadczeniu w stosowaniu przepisów prawa materialnego uzyskanego w następstwie wykonywania przez Skarżącą obowiązków zawodowych w Wydziale II WSA w [...], do którego adresowane jest w stanowisko asesorskie;

2. art. 35 ust. 2 pkt 1 u.KRS poprzez:

- dowolne zastosowanie kryterium długości zatrudnienia na stanowisku uprawniającym do ubiegania się o urząd asesorski w wojewódzkim sądzie administracyjnym bez podania motywów uwzględnienia tego kryterium na niekorzyść skarżącej, mimo że lektura akt osobowych oraz dokumentów przedłożonych w przedmiotowym postępowaniu konkursowym prowadzi do konkluzji o dłuższym zatrudnieniu skarżącej na tym stanowisku;

- dowolne, niekonsekwentne wobec obu kandydatek zastosowanie kryterium doświadczenia zawodowego zastosowane bez wszechstronnego rozważenia dokumentów, opinii i rekomendacji, wskutek czego sformułowano błędną tezę o porównywalnym doświadczeniu zawodowym obu kandydatek;

3. art. 33 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 2 pkt 1 u.KRS poprzez podjęcie uchwały bez należytego oparcia dokonanego wyboru w treści zgromadzonego

w sprawie materiału dowodowego, tj. bez wszechstronnego rozważenia sprawy z uwzględnieniem udostępnionej przez skarżącą i zgromadzonej w aktach dokumentacji w kontekście oceny kwalifikacji i doświadczenia zawodowego kandydatek, w tym doświadczenia zawodowego w stosowaniu przepisów prawa materialnego w Wydziale II WSA w [...], do którego adresowane jest wolne stanowisko asesorskie.

II. Naruszenie prawa materialnego:

1. art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP poprzez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, tj. brak dokonania oceny kandydatek na podstawie jednolitych i przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawa, w wyniku czego Prezydentowi RP nie przedstawiono wniosku o powołanie skarżącej na stanowisko asesora w WSA w [...];

2. art. 6a § 1 pkt 1 i pkt 2 w zw. z art. 6 § 1 pkt 6 ustawy – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (tekst jedn. Dz.U. 2021, poz. 137) poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie ustawowej przesłanki „wyróżniania się wysokim poziomem wiedzy w dziedzinie administracji publicznej oraz prawa administracyjnego i innych dziedzin prawa związanych z działaniem organów administracji publicznej” na skutek apriorycznego przyjęcia, że uczestniczka wskazana w pkt 1 uchwały w stopniu najwyższym spełnia wymienioną przesłankę, w wyniku czego Prezydentowi RP nie przedstawiono wniosku o powołanie skarżącej na stanowisko asesora w WSA w [...].

Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały w całości (w zakresie pkt 1 oraz pkt 2) i przekazanie KRS sprawy do ponownego rozpoznania w tym zakresie.

W odpowiedzi na odwołanie z 24 stycznia 2023 r. uczestniczka postępowania wniosła o jego oddalenie.

Rada nie złożyła odpowiedzi na przedmiotowe odwołanie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przed podjęciem rozważań co do zasadności odwołania należy zaznaczyć,

że Sąd Najwyższy nie jest kompetentny do dokonania merytorycznej oceny słuszności uchwały wydanej przez KRS w zakresie zawartej w niej oceny poszczególnych kandydatów w danym postępowaniu nominacyjnym. Uprawnienie to przysługuje wyłącznie samej Radzie. Sąd Najwyższy jest jedynie uprawniony do weryfikacji, czy wydana przez KRS uchwała nie jest sprzeczna z przepisami prawa materialnego lub procesowego, zwłaszcza w zakresie przestrzegania reguł procedury jej podejmowania, związanych ze stosowaniem jednolitych kryteriów oraz respektowania jednakowych zasad dostępu do służby publicznej i mogących mieć wpływ na wybór określonego kandydata (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego: z 25 lutego 2013 r., III KRS 95/13; z 25 stycznia 2016 r., III KRS 88/15; z 25 maja 2017 r., III KRS 11/17 i z 30 lipca 2019 r., I NO 31/19). Z oczywistych względów Sąd Najwyższy tym bardziej nie może decydować o obsadzie określonego stanowiska sędziowskiego (wyrok Sądu Najwyższego z 15 października 2014 r., III KRS 49/14).

Przepis art. 35 ust. 2 u.KRS zawiera katalog przesłanek, które Rada powinna uwzględniać przy wyborze kandydata, który uzyska jej rekomendację. Zgodnie z tym wyliczeniem, ustalając kolejność kandydatów na liście zespołu kieruje się przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględnia: 1) doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia; 2) opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów. Jednocześnie należy zaznaczyć, że poza oceną kwalifikacji kandydatów żadna z powyższych przesłanek nie ma charakteru dominującego. Wszystkie przyjmowane kryteria są oceniane przez Radę całościowo – w sposób zbiorczy. W związku z tym niedopuszczalne jest uznanie, iż z uwagi na spełnienie jednostkowego kryterium w wyższym lub podobnym stopniu do zarekomendowanego kandydata, dokonana całościowa ocena jest nierzetelna. Znaczenie mają bowiem wszystkie brane pod uwagę kryteria (wyrok Sądu Najwyższego z 18 lipca 2019 r., I NO 44/19). Co więcej, każde postępowanie nominacyjne ma odmienny charakter, a Rada ma prawo indywidualnego ustalania, które z kryteriów zyska szczególne znaczenie przy wyborze rekomendowanych kandydatów. Istotne jest natomiast to, aby kryteria te były jasno określone,

a poszczególne kandydatury zostały zweryfikowane z zachowaniem zasad równości i obiektywizmu. W przeciwnym razie postępowanie prowadziłoby do naruszenia zasady równości, co musiałoby skutkować uchyleniem zaskarżanych uchwał. Rozpoznając odwołanie od uchwały Rady, Sąd Najwyższy nie dokonuje porównania kandydatur celem ustalenia czy w rzeczywistości najlepszy z biorących udział w konkursie kandydat został rekomendowany Prezydentowi RP. Jego rolą jest jedynie ustalenie „czy uwzględnione przez Radę w danej procedurze nominacyjnej kryteria oceny zostały zastosowane w jednakowy sposób w stosunku do uczestniczących kandydatów” (wyrok składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 6 września 2019 r., I NO 102/19).

Z tego właśnie względu istotne znaczenie ma uzasadnienie uchwały KRS w zakresie wyboru rekomendowanych uczestników postępowania. Podkreślić przy tym należy, że pomimo tego, iż Rada ma prawo stosunkowo swobodnego kształtowania kryteriów dominujących o wyborze danego kandydata na określone stanowisko sędziowskie, nie może czynić tego w sposób dowolny i dyskryminujący (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 24 kwietnia 2019 r., I NO 16/19 i z 17 czerwca 2020 r., I NO 188/19). Dlatego to właśnie w treści uzasadnienia uchwały Rada ma obowiązek wyjaśnić – na podstawie wyraźnie wskazanych kryteriów – dlaczego wybrany kandydat wypełnił je w stopniu, który uzasadniał jego rekomendację. Jak trafnie podnosi się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w przypadku ubiegania się o jedno stanowisko sędziowskie przez kilka osób wskazane jest wyjaśnienie przez KRS w uzasadnieniu uchwały sytuacji poszczególnych kandydatów w odniesieniu do zastosowanych przez Radę kryteriów, ze szczególnym naciskiem na kandydaturę osoby, która uzyskała rekomendację. Treść uzasadnienia stanowi bowiem jedną z gwarancji poszanowania konstytucyjnego prawa do równego dostępu do służby publicznej i pozwala na obiektywną weryfikację, czy przyjmowane przez Radę kryteria oceny są racjonalne i zasadne. Jednocześnie w sytuacji, gdy wyboru dokonano pomiędzy kandydatami o zbliżonych predyspozycjach, konieczne jest możliwie najszersze, niebudzące wątpliwości wyjaśnienie motywów, które zadecydowały o wyniku konkursu (wyrok Sądu Najwyższego z 1 lipca 2020 r., I NO 156/19; zob. także wyroki Sądu Najwyższego: z 7 marca 2019 r., I NO 2/19 i z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19).

Im bardziej zbliżona jest sytuacja kandydatów rywalizujących ze sobą o stanowisko, będące przedmiotem konkursu, tym większe wymagania stawia się wobec Rady w zakresie przedstawienia w uzasadnieniu argumentów przemawiających za wyborem rekomendowanego kandydata. Tylko w ten sposób Sąd Najwyższy – jako niezależny i obiektywny obserwator – jest bowiem w stanie ocenić czy postępowanie charakteryzowało się właściwą mu transparentnością i było przeprowadzone z poszanowaniem zasady równości, wymaganej w tego typu postępowaniach konkursowych (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 17 sierpnia 2010 r., III KRS 10/10; z 9 kwietnia 2019 r., I NO 4/19 i z 12 czerwca 2019 r., I NO 38/19).

Powyższego warunku z całą pewnością nie spełnia uzasadnienie, w którym zastosowano sformułowania zbyt ogólne i nieostre, gdyż uniemożliwiają one w sposób realny weryfikację, czy KRS w rzeczywistości zastosowała do wszystkich uczestników postępowania nominacyjnego te same kryteria. Zasadny jest pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z 29 lipca 2019 r., I NO 89/19, zgodnie z którym „[n]iewskazanie konkretnych kryteriów i niewyjaśnienie sposobu ich zastosowania przy podejmowaniu przez Krajową Radę Sądownictwa decyzji o nieprzedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie skarżącej do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego uniemożliwia Sądowi Najwyższemu właściwą kontrolę zaskarżonej uchwały, zarówno w aspekcie dopełnienia przez Radę wymagania wszechstronnego rozważenia sprawy (art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa – t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 389 ze zm.), jak i z punktu widzenia poszanowania wynikających z art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 i art. 60 Konstytucji RP zasad: ochrony zaufania obywatela do państwa, równego traktowania i zakazu dyskryminacji z jakiegokolwiek przyczyny w życiu politycznym, gospodarczym i społecznym oraz jednakowych szans w ubieganiu się o pełnienie funkcji publicznych”.

Odnosząc się do samej istoty postępowania w przedmiocie weryfikacji uchwał KRS prowadzonego przed Sądem Najwyższym należy podkreślić, że w myśl art. 44 ust. 1 u.KRS uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego wyłącznie z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem.

Chodzi w tym przypadku zarówno o zgodność z przepisami prawa materialnego, jak i procesowego (wyrok Sądu Najwyższego z 29 lipca 2014 r., III KRS 12/14). Podstawy odwołania nie mogą zatem stanowić zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (zob. wyrok Sądu Najwyższego: z 8 października 2014 r., III KRS 45/14; z 8 listopada 2017 r., III KRS 29/17; z 15 stycznia 2019 r., I NO 1/18; z 27 marca 2019 r., I NO 59/18). Sąd Najwyższy jest bowiem sądem prawa nie sądem faktu.

Odwołanie od uchwały KRS wniesione na podstawie art. 44 ust. 1 u.KRS może prowadzić wobec tego jedynie do formalnej kontroli stosowania przez Radę reguł postępowania dotyczących przestrzegania prawem określonych kryteriów i procedur postępowania (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 20 grudnia 1993 r., III AZP 20/93, a także wyrok Sądu Najwyższego: z 26 stycznia 2017 r., III KRS 37/16; z 7 marca 2017 r., III KRS 3/17; z 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17; z 27 marca 2019 r., I NO 8/19).

W tak ukształtowanej procedurze weryfikacyjnej, poza kognicją Sądu Najwyższego pozostaje dokonywanie merytorycznej oceny kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie (wyrok Sądu Najwyższego z 8 września 2021 r., I NKRS 64/21). To do zadań KRS należy bowiem rozpatrzenie i ocena kandydatów do pełnienia urzędu sędziego i dlatego Sąd Najwyższy nie przeprowadza powtórnego badania kwalifikacji zawodowych i moralnych kandydata do pełnienia urzędu sędziego (wyrok Sądu Najwyższego z 14 lipca 2016 r., III KRS 17/16 i przywołane tam orzecznictwo). Sąd Najwyższy nie ocenia zatem podjętej przez Radę decyzji z punktu widzenia reguł zasadności. W wyroku z dnia 13 lipca 2012 r. Sąd Najwyższy wyraźnie stwierdził, iż „ocena przydatności kandydata należy do Rady” (wyrok Sądu Najwyższego z 13 lipca 2012 r., III KRS 17/12).

Takie postrzeganie roli Sądu Najwyższego w procesie oceny uchwał KRS znajduje także odzwierciedlenie w judykaturze Trybunału Konstytucyjnego, w której wyraźnie podkreśla się, że przedmiotem kognicji Sądu Najwyższego pozostaje wyłącznie formalny aspekt dostępu do służby związany z przestrzeganiem przez Radę zastosowanych kryteriów i procedur postępowania, a nie sama ocena kwalifikacji czy też predyspozycji danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach postępowania przed Radą, gdyż jakakolwiek ingerencja

w tę szczególną postać władztwa przynależnego Radzie skutkowałaby naruszeniem art. 179 Konstytucji RP (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 27 maja 2008 r., SK 57/06, OTK ZU 2008, nr 4, poz. 63).

Przechodząc do oceny podniesionych w odwołaniu zarzutów, jakkolwiek sformułowanych osobno jako zarzuty naruszenia wyszczególnionych w *petitum* odwołania przepisów, jednak pozostających ze sobą w takim związku, że uzasadnione jest łączne ich omówienie i ustosunkowanie się do nich. Dają się one sprowadzić do jednego, generalnego zarzutu, który wyraża stanowisko skarżącej, według którego ocena jej kandydatury na wolne stanowisko sędziowskie została przeprowadzona przez KRS bez dochowania obowiązku wszechstronnego rozważenia wszystkich istotnych okoliczności sprawy przy zastosowaniu przejrzystych, jednolitych i sprawiedliwych kryteriów, oraz dokonana została w sposób dowolny i niezgodny ze zgromadzonym materiałem, z przekroczeniem granic jego swobodnej oceny i z pominięciem rzetelnej oceny kwalifikacji.

Zgodnie z art. 33 ust. 1 u.KRS Rada podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone. Nakaz podjęcia uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy oznacza, że Rada nie może pominąć istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wynikających z udostępnionej dokumentacji lub wyjaśnień, czy innych zebranych dowodów, ani dokonać ustaleń sprzecznych z tym materiałem, zaś samo rozstrzygnięcie powinno być wynikiem wszechstronnego rozważenia wszystkich aspektów sprawy w sposób, który nie był dowolny (zob. wyrok Sądu Najwyższego: z 26 kwietnia 2012 r., III KRS 11/12; z 22 maja 2012 r., III KRS 14/12; z 23 czerwca 2021 r., I NKRS 56/21; z 2 lutego 2022 r., I NKRS 170/21). Uzupełnieniem tego przepisu jest art. 35 ust. 2 u.KRS, który stosowany także w postępowaniu przed Radą, nakazuje przy podejmowaniu uchwały, o której stanowi art. 33 ust. 1 u.KRS, brać pod uwagę doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia oraz opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów

(zob. wyrok Sądu Najwyższego z 8 września 2021 r., I NKRS 64/21).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy zauważyć, że nie można podzielić zarzutu skarżącej, aby Rada zaniechała wszechstronnej oceny kandydatów, tym bardziej, że przedmiotowa sprawa była rozpatrywana przez KRS po raz drugi. Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wskazuje, że Rada dysponowała całością dokumentacji dotyczącej odwołującej się kandydatki. W sposób rzetelny został przedstawiony przebieg jej kariery zawodowej, w tym szeroko odniesiono się do oceny kwalifikacji sporządzonej przez sędziego wizytatora. Nie można podzielić artykułowanego w tym zakresie zarzutu co do sposobu prezentacji jej oceny. Powołane przez skarżącą okoliczności, które w jej ocenie zostały nieprawidłowo przedstawione lub pominięte – wynikają z załączonej do zgłoszenia dokumentacji. Nie ma zatem potrzeby powtarzania ich w toku posiedzenia – skoro Rada na etapie rozpoznawania kandydatur dysponuje tymi materiałami. Rada nie ma obowiązku przywoływania całej treści znajdujących się w aktach sprawy dokumentacji. Jak słusznie wskazuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego uzasadnienie uchwały KRS nie może być powtórzeniem całego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Jego funkcją jest zwerbalizowanie kryteriów, którymi kierowała się Rada przy podejmowaniu decyzji, co powinno być dokonane w taki sposób, aby możliwa była ocena legalności postępowania KRS (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 16 marca 2023 r., I NKRS 17/22).

Odnosząc się do zarzutu naruszenia przepisu art. 42 ust. 1 u.KRS należy podkreślić, że zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego „z punktu widzenia ochrony interesów poszczególnych kandydatów trzeba (...) przyjąć, iż Rada nie ma obowiązku szczegółowego opisywania każdego z nich, wystarczające jest dokładne przedstawienie kandydata lub kandydatów wybranych przez Radę” (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 19 stycznia 2022 r., I NKRS 101/21). Przy czym zauważyć należy, że nie ma podstaw do tego, aby przyjąć, iż skoro Rada nie zamieściła w uzasadnieniu szczegółowej charakterystyki niewybranych kandydatów, to tym samym nie dokonała wnikliwej analizy ich kandydatur (zob. wyrok Sądu Najwyższego: z 19 stycznia 2022 r., I NKRS 101/21; z 12 czerwca

2019 r., I NO 43/19; z 30 czerwca 2020 r., I NO 184/19; z 2 grudnia 2020 r., I NO 132/20; z 26 maja 2021 r., I NKRS 41/21; z 23 czerwca 2021 r., I NKRS 56/21).

W ocenie Sądu Najwyższego, uzasadnienie zaskarżonej uchwały spełnia ustawowe wymagania, w szczególności pozwala na dokonanie oceny z punktu widzenia jej zgodności z prawem. Z uzasadnienia zaskarżonej uchwały wynika wprost, jakie względy przemawiały za takim a nie innym sposobem zakończenia konkursu. Zawarte w uzasadnieniu argumenty dotyczące nieprzedstawienia Prezydentowi RP kandydatury skarżącej wskazywały, że na treść takiego rozstrzygnięcia sprawy decydujący wpływ miała całościowa i wszechstronnie przeprowadzona ocena wynikająca z łącznego zastosowania przyjętych przez KRS kryteriów. To Rada, działając w ustawowo wyznaczonych granicach decyduje (w ramach swoich kompetencji) o tym, czy stający do konkursu kandydat spełnia, a jeśli tak to w jakim stopniu wszystkie wymagane kryteria do przedstawienia jego kandydatury Prezydentowi RP. W uzasadnieniu wskazano, dlaczego oceniany konkurs nie zakończył się wyborem jej kandydatury.

Z uzasadnienia uchwały jednoznacznie wynika, że przy podejmowaniu decyzji KRS kierowała się ocenami kwalifikacyjnymi oraz doświadczeniem zawodowym kandydatek. Dysponowała w tym zakresie potrzebną dokumentacją. Rada uwzględniła także opinię Kolegium WSA w [...] Miała również na uwadze wskazania Sądu Najwyższego. Rada uwzględniła to, że obie kandydatki prezentują bardzo wysokie, porównywalne kwalifikacje i legitymują się bogatym doświadczeniem zawodowym. Mając to na uwadze, Rada, podzielając stanowisko zespołu członków KRS przyznała w niniejszym konkursie walor rozstrzygający kryterium długości zatrudnienia na stanowisku uprawniającym do ubiegania się o urząd asesorski w wojewódzkim sądzie administracyjnym. Wprawdzie Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał, na co zwracała uwagę również skarżąca, że kryterium stażu pracy przy ocenie kandydatów na stanowisko sędziowskie nie może mieć znaczenia decydującego, a dłuższy czas wykonywania zawodu nie przesądza samodzielnie o większym doświadczeniu zawodowym (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 2 marca 2021 r., I NKRS 17/21; z 12 kwietnia 2022 r., I NKRS 139/21; z 19 lipca 2023 r., I NKRS 62/22), to warto jednak dodać, że kryterium doświadczenia zawodowego nie może być jednak zupełnie oderwane

od stażu pracy, ale i od innych elementów. Jeżeli byłoby natomiast ograniczone tylko do długości stażu, to mogłoby mieć charakter dyskryminujący. Przy kryterium doświadczenia zawodowego w postępowaniach awansowych winno brać się pod uwagę staż pracy wspólnie z innymi elementami takimi, jak m.in. jakość orzekania, rodzaj spraw w referencie sędziego, delegowanie do sądu wyższego rzędu, dorobek naukowy czy publikacje. Przyjęcie przez Radę waloru decydującego długości zatrudnienia, w realiach niniejszej sprawy, nie oznacza, że decyzję o wyborze Rada oparła jedynie na tym kryterium. Analiza treści uzasadnienia oraz załączona dokumentacja, w ocenie Sądu Najwyższego, wskazuje, że Rada wszechstronnie rozpoznała obie kandydatury, a trudność wyboru jednej z nich wynikała ze zbliżonych, porównywalnych i równie wysokich kwalifikacji, na co słusznie wskazała także skarżąca (k. 16, s. 6 uzasadnienia odwołania).

Podczas posiedzenia Rady kandydatura skarżącej została zaprezentowana w sposób prawidłowy, zgodnie z przyjętym przez KRS sposobem prezentacji. Sąd Najwyższy nie dostrzega w tym zakresie uchybień.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie przepisu art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS oddalił odwołanie skarżącej.

s.h.

[ms]